

۳۰ سال آینده ایران جزء ۴ کشور پیر جهان می‌شود / دیدگاه قرآن درباره جمعیت

یک پژوهشگر حوزه اقتصاد جمعیت بیان کرد: در سی سال آینده جمعیت سالمند کشور به سی درصد کل جمعیت می‌رسد که بدین ترتیب ایران جزء ۴ کشور پیر جهان خواهد شد.

یک پژوهشگر حوزه اقتصاد جمعیت بیان کرد: در سی سال آینده جمعیت سالمند کشور به سی درصد کل جمعیت می‌رسد که بدین ترتیب ایران جزء ۴ کشور پیر جهان خواهد شد.

به گزارش ایکن، محمدجواد توکلی، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) ۱۲ خرداد، در چهارمین نشست حلقه‌های علمی اقتصاد مقاومتی که با عنوان «بررسی ابعاد اقتصاد جمعیت» در دانشگاه قم برگزار شد، با اشاره به تأکید مقام معظم رهبری بر حذف سیاست‌های کنترل جمعیت در کشور بیان کرد: در صورت ادامه روند کنونی با فاجعه روبه‌رو خواهیم شد. خداوند در آیه ۱۴۰ سوره «انعام» به ۷ توییح برای کنترل جمعیت اشاره می‌کند که شامل این موارد است: خسران، سفاهت، ناآگاهی، حرام کردن روزی بر خود، افترا بستن به خدا و در گمراهی افتادن و توییح کسانی است که فرزندان خود را می‌کشند. در ۳۰ سال اخیر اشتباه بزرگ کنترل جمعیت را مرتکب شده ایم. مقام معظم رهبری تصریح کردند که باید گره‌های ذهنی موجود را باز کنیم، چراکه اقتصاد و فضای موجود در ایران ظرفیت جمعیت ۱۵۰ میلیون نفری را دارد.

وی با بیان اینکه در دانشگاه‌ها به دانشجویان اقتصاد و تاریخ عقاید و نظریه‌های جمعیتی بدبینانه تدریس می‌شود، اظهار کرد: امروز ادبیات جمعیتی تغییر کرده و اقتصاددانان متأخر معتقدند که جمعیت محرک رشد و اقتصاد است، همانند چین و هند. البته مشکل اقتصاد، جمعیت نیست، بلکه مدیریت اقتصادی است. جمعیت مطلوب در اقتصاد چیست؟ در اقتصاد جمعیت فعال جوان در خدمت تولید است و جمعیت به سه دسته زیر ۱۵ سال، ۱۵ تا ۶۵ سال و بالای ۶۵ سال تقسیم می‌شود و بهترین وضعیت این است که ۷۰ درصد جمعیت در سن فعال یعنی ۱۵ تا ۶۵ سال باشند. جمعیت فعال ایران در حال کاهش و جمعیت سالمند رو به افزایش است؛ در سی سال آینده جمعیت سالمند به سی درصد می‌رسد که در این صورت ایران جزء ۴ کشور پیر جهان خواهد شد.

پیری جمعیت در ایران

نویسنده کتاب اقتصاد جمعیت با اشاره به اینکه تا سال ۱۴۱۵ نرخ رشد جمعیت صفر و پس از آن منفی می‌شود، گفت: بدین ترتیب کشور به شدت دچار پیری جمعیت می‌شود. حداقل باید نرخ باروری ۱/۲ باشد. در سال ۶۵ این نرخ ۴/۶ بود و برنامه‌ای ۲۵ ساله برای رسیدن آن به نرخ ۴ اجرا شد و با ادامه روند کنترل جمعیت در سال ۹۰ این عدد به ۶/۱ تقلیل یافت که تا امروز ثابت مانده است.

وی اظهار کرد: اگر همین روند ادامه پیدا کند، در ۷۰ سال آینده جمعیت ایران به ۷۰ میلیون خواهد رسید و نرخ سالمندی ۳۲ درصد خواهد شد. وقتی که با اجرای سیاست‌های کنترل جمعیت از سال ۶۵ تا ۷۰ نرخ باروری از ۴/۶ به ۴ رسید، باید سیاست‌ها در سال ۷۰ متوقف می‌شد؛ لکن در سال ۷۲ قانون تنظیم خانواده تصویب و منجر به کاهش نرخ باروری به عدد ۶/۱ شد.

توکلی با بیان اینکه این روند مشکلات منطقه‌ای را برای ایران به دنبال خواهد داشت، اظهار کرد: نرخ باروری در کشورهای همسایه نظیر عراق، پاکستان و افغانستان بسیار بالاست و این روند تبعات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی را در آینده برای کشور رقم خواهد زد. همچنین پیر شدن جمعیت هزینه‌های اقتصادی فردی و کلانی را در پی دارد. شعار «فرزند کمتر، زندگی بهتر» منطق اقتصادی ندارد، چراکه در خانواده‌های تک‌فرزند و کم‌فرزند از دست دادن فرزند هزینه‌های عاطفی و اقتصادی بالایی را به همراه دارد و نیز افزایش هزینه تربیت از علل کم‌فرزندی است.

کم‌فرزندی یک مشکل فرهنگی است

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) با بیان اینکه کم‌فرزندی بیش از اینکه یک مسئله اقتصادی باشد، متأثر از سلاقی فرهنگی و ذهنی است، تصریح کرد: برای مثال در تهران، که رتبه دوم درآمد سرانه را دارد، نرخ باروری ۲/۱ و در سیستان و بلوچستان، که رتبه سی و یکم درآمد سرانه را دارد، نرخ باروری ۴/۲ است. همچنین از جمله هزینه‌های کلان پیری جمعیت می‌توان به افزایش هزینه‌های درمانی و ورشکستگی صندوق‌های تأمین اجتماعی اشاره کرد.

وی با ذکر اینکه در ایران کنترل جمعیت تبدیل به فرهنگ شده است، افزود: مهم‌ترین کار شبهه‌زدایی اقتصادی است. امروز موارد ضدجمعیتی در فیلم‌ها و سریال‌ها دیده می‌شود، لذا رسانه ملی باید در راستای سیاست‌های کلان نظام فعالیت کند و با

جدیت به این حوزه وارد شود. آموزش و پرورش، آموزش عالی و حوزه های علمیه نیز تلاش کنند. همچنین آموزش سبک زندگی اسلامی، توانمندسازی اقتصادی و استفاده از ظرفیت های مردمی و نهادهای دولتی از جمله راهبردهاست. علاوه بر این، سیاست های فرزندآوری در جهان مرخصی، کمک هزینه، خدمات مراقبت از کودکان و پاداش است که باید از آنها الگو گرفت.